

МАХРЯК і ШПИЧКА

Оповідання.

В-осени 1923 року, на місцевому заїзжому дворі вмер селянин Пилип Махряків.

Після його смерті, місто одержало спадщину—двох хлопців: Андрія—10 років, та Михайла—8 років.

Андрія на постійному кликали Махряк, а Михайла-Шпичка, Ото й усе.

Власне кажучи, це тільки справка,—оповідання нижче.

I.

Ввечері був вітер. Хмари роздиралися в шматки, а дерева блакиті кланялись.

У міському саду дерева муштровані, а вітер схоче—кланятимуться куди попало.

Мабуть вітер захотів доща—й уночі був дощ.

Чому в травні такі липкі дощі й куди ніччю ховатися від них?

— Ніхто не знає?

А ось містер Бурлюк „антрепреньор трупи акробатів“, доповів своїм куцим акторам-Шпичці й Махрякові, що друга балка праворуч від головних воріт—найкраще місце від дощу.—Ніякі дощі, ніякі бурі не дошкулять, коли вчасно займеш четвертий куш, у другій балці.

Помітьте—четвертий куш у другій балці.

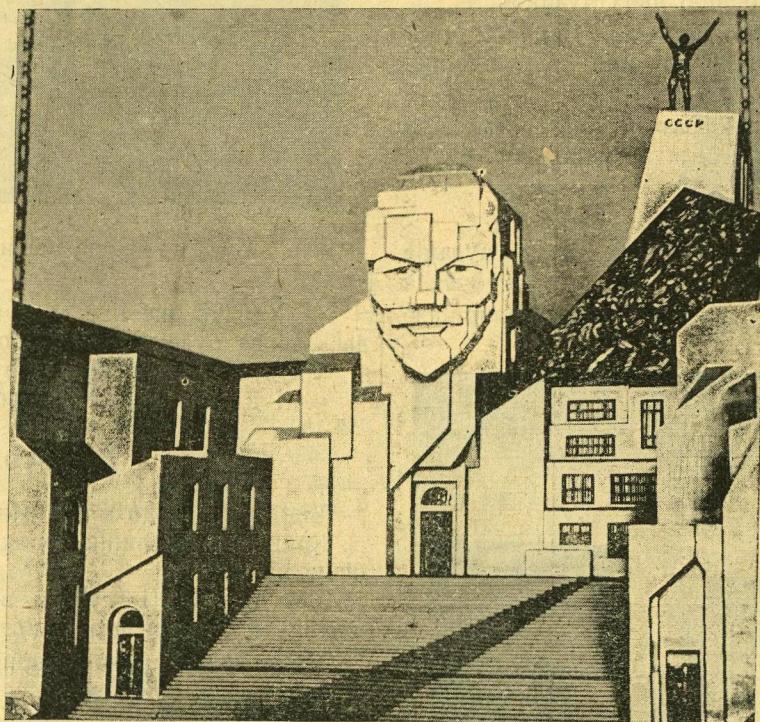
Шпичка вірив. Шпичці 10 років. А Махряк не вірив. Не тому, що йому 12, а тому, що

— Ти містер. калоші заливаєш... Замочило мене в твоєму місті.

У пивну можна зайти, зробити сальто, попрохати „бичка“ й погрітися.

А вночі...

Проект Палацу Праці ім. т. Леніна

Модель подано на розгляд Всеукраїнського уряду після чого її буде відправлено до Парижу на виставку. Автор проекту—студент Київського політехнікуму т. Гройфман.

Холодно ніччю.
Дощ...

III.

Містер Бурлюк зовсім не містер.

В одному місті він прописаний у міліції Андрієм Шапошниковим, у другому—Степаном Болотянським, а в третьому... Не знаю як у третьому, —тільки містер Бурлюк зовсім не містер.

Зімою він грав по базарних шинках на гармошці й іноді співав „непристойні“ пісні,—і кликали його—„Сявка музикант“.

Одного разу в ночлежці, де ночував Сявка (Містер Бурлюк)—шпана грала в карти.

Сявка теж людина ризикова.

Сявка програв гармошку.

З тієї пори нема „Сявки-музиканта“...—

Є „містер Бурлюк, антрепреньор трупи акробатів“.

IV.

Кого тільки нема на вокзалі... Хто тільки не ночує в ньому...

Безпритульні діти, загнані холодом хльорки, „шпана“ різної спеціальностей, пасажери... Хто вони—пасажери? —не

— Куди ніччю ховатися від них?
— Ніхто не знає?

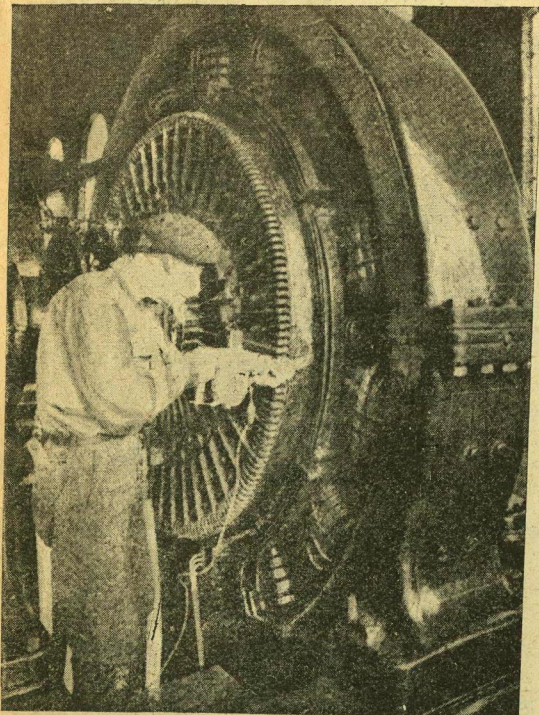
А ось містер Бурлюк „антрепреньор трупи акробатів“, доповів своїм куцим акторам-Шпичці й Махрякові, що друга балка праворуч від головних воріт—найкраще місце від дощу.—Ніякі дощі, ніякі бурі не дошкулять, коли вчасно займеш четвертий куш, у другій балці.

Помітьте—четвертий куш у другій балці.

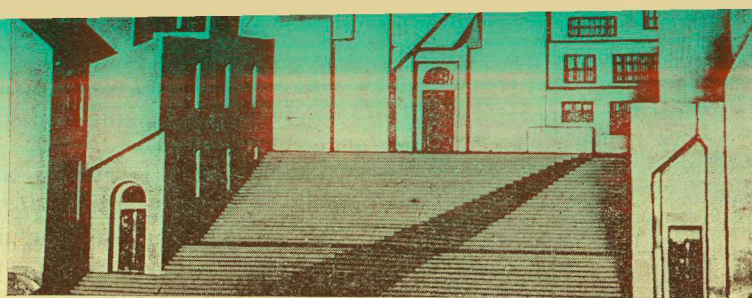
Шпичка вірив. Шпичці 10 років. А Махряк не вірив. Не

тому, що йому 12, а тому, що всю його спину дощ злизав.

— Ти містер, калосі заливаєш... Замочило мене в твоєму місці.

В Америці тепер майже на всіх промислових підприємствах уживаються електричні пилососи. Цими пилососами, не спиняючи машин і моторів, витягається порох, що насів на них. Пил, що вбирають пилососи, попадає в герметично закриту банку.

Модель подано на розгляд Всеукраїнського уряду після чого її буде відправлено до Парижу на виставку. Автор проекту—студент Київського політехнікуму т. Гройфман.

Містер Бурлюк уговорює Махряка.

— Не можна-ж инакше. Таке становище. А дорого—два-три дні,—й кінець ділу. Як тільки почнуться кращі збори, містер поведе пацанів у теплий постійний двір.

II.

Ніч. Дощ.

Холодно Махряку, — Шпичці холодно...

...Всьому світу, мабуть, холодно...

Містер Бурлюк хропе, Шпичка дрімає, а Махряк гадає проте, що краще було-б вночі — сонце й тепло, а в день-дощі холодно.

У день лекше погіртіся.

них спеціальностей, пасажирів... Хто вони—пасажирів? —не знаєш...

... Кого тільки немає на вокзалі...

Шпичка й Махряк теж мешкали на вокзалі й теж хотіли здаватися пасажирами,—але це для міліції, а для пасажирів,—Шпичка вигукував „Лям-ца-дріца“—робив у повітрі сальто й становився на руки, а Махряк закидував ногу на шию.

Збирались „охочі до спорту“ дивувалися моторности, хвалили, давали докурити цигарку, а іноді копійки.

Так було всю зиму.

А по весні залучив їх містер Бурлюк, пообіцявши, після гарних заробітків, відкрити свій цирк.

Шпичці й Махрякові хотілося бути актьорами, й вони згодилися.

На вокзалі їх більше не було.—Містер Бурлюк боявся вокзальної міліції...

V.

Ніч... Дощ..

Холодно Махряку, Шпичці холодно..

Всьому світу, мабуть, холодно.

VI.

Вранці починалися „гастроли“.

З двору в двір заходив Бурлюк з „акробатами“ й заявляв, що він „честь має продемонструвати трупу молодих акробатів, окончівших церковну школу Мольберто-Грігго во Флоренції“.

Цього ніхто не повіряв—й на тому роля містера кінчалася.

Шпичка простилав ряднину, становився на руки, а Махряк закидав ногу на шию. Потім робили „млин“ робили „сальто“, і ходили на руках.

В цей час містер Бурлюк знімав шапку й прохав „подарувати“.

ночував Сявка (Містер Бурлюк) — де шпана грає в карти.

Сявка теж людина ризикова.

Сявка програв гармошку.

З тієї пори нема „Сявки-музиканта“...—

Є „містер Бурлюк, антрепреньор трупи акробатів“.

IV.

Кого тільки нема на вокзалі... Хто тільки не ночує в ньому...

Безпритульні діти, загнані холодом хльорки, „шпана“ різної...

Махряк і Шпичка
пшли до „гастролів“
ічому не дивувалися.
до лишень погано те,
містер не давав їм
збору грошів.

Але, він знає, що робить. Без цирку ні Махряк, ні Шпичка
будуть актьорами. Треба свій цирк. Треба гроші.

Містер знає, що робить.

Шкода, що його не було позаторік. Був-би вже свій цирк.
минулому році Махряк вмів тільки на голову ставати,—
Шпичка—перекидатися. (Сами навчилися).

А потім зустрів їх на базарі—„чемпіон міра“... (Прізвиська
ого ніхто не пригадує). Гарний хлопець,—„чемпіон“. Вчив
Шпичку робити сальто, а Махряка—закидувати на шию ногу.

Було це вечорами у парку.

А вдень „чемпіон“ водив їх гастролювати, й теж не давав
грошів. Купить хліба, оселедця,—ото й все.

— Молоді,—каже,—для грошей. Дурно ніхто нікого не
ить!...

... А ось містер Бурлюк зовсім не такий. Містер Бурлюк
завсім гарна людина.

Так гадали пацани й робили—сальто.

VII.

Під секретом:

Містер Бурлюк не думав будувати цирку. Містер пропивав
роші.

У другій балці від воріт спав один раз після п'яцтва Бурлюк.
ав і не бачив, як Махряк і Шпичка самі пішли гастролювати.
бачив, як потрапили вони до великого двору, збираючись
ити „гастроль“ і прохати „подарувати“.

Зібралися—й не зробили.

у великому дворі ставилася в шеренги хлоп'ята з червоними
стухами й стьожками. Попереду стояв барабанщик.

Гарний хлопець барабанщик.

— Становись,—каже—підем до па́рку.

А Махряк не хоче й Шпичку

ить.

ого Махряк не хоче й Шпичку

штанцях, у розідраній
брудній сорочці, з но-
вим червоним галстуком
на голій шиї, чітко від-
бивав дрібушки

— Махряк бара-
банщик.

А на правому крилі,
першої шеренги, в такій
самій одежі, ніс піо-
нерський прапор—
Шпичка.

От і кінець.

IX.

Да, забув.

Містер Бурлюк наwerbував нову—„труп чечотчиків“, кіль-
кістю в три душі.

Всім трьом разом—29 років.

Тепер—все.

В липні в Москві відбулися змагання на
кращого стрільця. На нашому знімку—
Переможець—тов. Кононов.

Мих. Бондаренко.

У другий раз від вори... Містер Бурлюк.
Слав і не бачив, як Махряк і Шпичка самі пішли гастролювати.
Не бачив, як потрапили вони до великого двору, збираючись
робити „гастроль“ і прохати „подарувати“.

Зібралися—й не зробили.

У великому дворі ставилася в шеренги хлоп'ята з червоними
галстуками й стьожками. Попереду стояв барабанщик.

Гарний хлопець барабанщик.

— Становись,— каже—підем до па́рку.

А Махряк не хоче й Шпичку
держить.

Чого Махряк не хоче й сам
не знає.

Постоявши трохи, підійшов до
барабанщика.

— А-ну, дай я вдарю. Я теж
умію. На вокзалі в костяшки не
так бив...

Барабанщик дав Махрякові па-
лочки. Гарний хлопець барабанщик.

Шпичка хвилювався.

— А як не зуміє... От і сміх...

Але Махряк вміє. Махряк трі-
щить, як кулемет. Його обквітають
червоні галстуки, з барабаном,
барабанщиком і Шпичкою. Його
оточили вкупі з переможною ра-
дістю, що миготіла то на барабан-
них палочках, то на червоних
галстуках.

Шпичка сміється.

Шпичці весело з Махряком.

Шпичка й Махряк — брати та
ще й друзі.

VIII.

Не знаю, що було далі, як
було далі.

Через годину проходила ватага
піонерів Амросівського цемент-
ного заводу. Попереду у рваних

Да, забув.

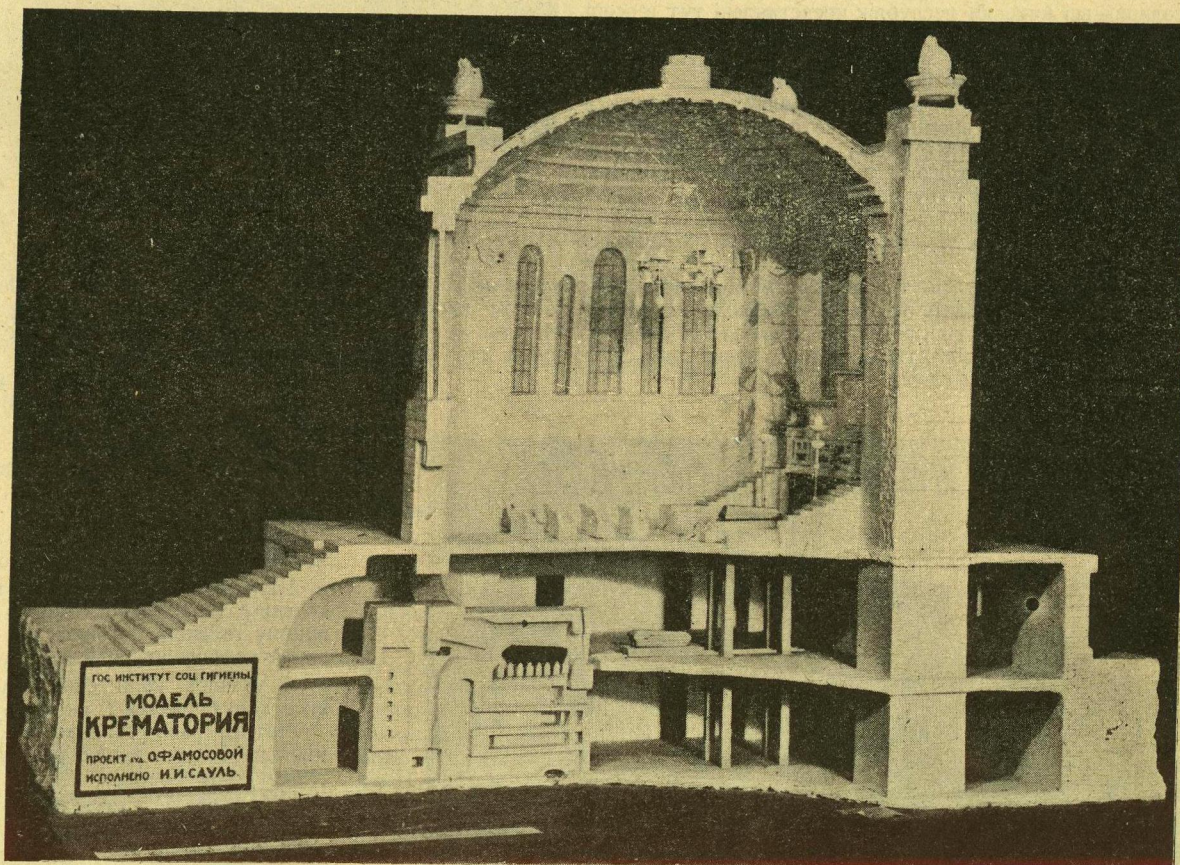
Містер Бурлюк наwerbував нову—„трупу чечотчиків“, кіль-
кістю в три душі.

Всім трьом разом—29 років.

Тепер—все.

Мих. Бондаренко.

Модель крематорія

Медицинский свет уже давно сказал, свое слово, высловившись цілком за крематорії. В СРСР гадається
збудувати декілька крематоріїв. Модель крематорія проекту Амосової, виставлено в Держінституті
Соціальної Гігієни в Москві.

Під Кримським сонцем.

„Буюрнус“.

Хто його зна, що було в цьому садкові, засадженому декоративними рослинами, оточеному казковим пасмом гір, овіяному морським свіжим вітром, пронизаному дивним запахом магнолій.

Чи цікаво знати, хто жив у цих прекрасних будинках, що мальовничо вирізаються на узорчастому фоні чинар, пальм, кедрів, що пишно розкинули своє гілля?

Тепер тут спочивають робітники освіти.

Високо, на узгір'ї, притулився будинок відпочинку Союзу Робітос—„Буюрнус“.

Внизу, за гадючкою повитою гірською стежкою—Гурзуфський парк а там далі—безмірна синьозелена морська рівнина.

Химерно покручена в'ється від Буюрнуса соша, то наближаючись, то віддаляючись від моря, але кінець кінцем збігаючи до нього.

З усіх кінців неосяжного Союзу з'їхались сюди на спочинок, на поправку здоров'я, а головне, щоб зміцнити розхитані нерви.

Мандрівні співці—музиканти.

Тихенька затишна Полтава, жарка, малярійна Ерівань, широка простора Волга, далекий суровий Архангельськ, порохняво-дошовий Харків, шумлива союзна

Фунт—це магічне слово серед тих, хто спочиває. Турботи, як-би прибавити ваги,—тут ціль.

Що хочуть хай кажуть лікарі про відносне значіння ваги, що хочуть, хай кажуть про те, що найважливіше — взагалі поліпшити здоров'я, хай лікарі оповідають „ці казки“ комусь іншому, а ми не маненькі:

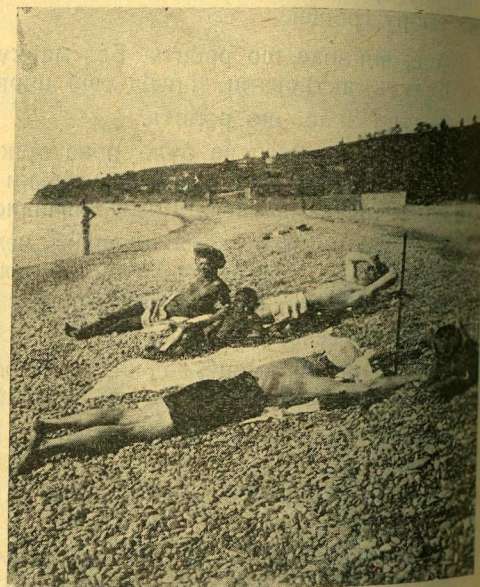
— Ого, два фунти за 8 день! Правильно!

Обличчя сяє від щастя. Кожні 5 хвилин в дзеркалі миготить самозадоволенна усмішка.

І тільки ті, хто ще не взяв жадного фунта, похмуро проходять повз дзеркала, не звертаючи на нього уваги.

Легко, вільно дихати в садку Буюрнуса. Широкі платани, кедрі, що низько й широко стелять своє гілля, блискучі розкішні магнолії кличуть до себе в тінь і затишок літній.

В легкому одязі,—а то й просто тільки в трусиках—не живуть, гуляють, не просто ходять, а серйозно, по плану, з охотою і навіть з захопленням, приймають:

На пляжі.

— Сонячні, повітрові, морські ванни.

Тут так. Тут усе цілюще. Здається, навіть порох.

Добре тут жили колись. Не погано живуть і тепер.

На „лежанках“, плетених ліжках, найчастіш „у холодку чинари“, перебувають „мертвий час“.

Це час цілковитого спокою. Тихо. Ні голосних окриків, ні сміху, ні пісень. Рівна, спокійна розмова.

Мандрівні співці—музиканти.

Тихенька затишна Полтава, жарка, малярійна Ерівань, широка простора Волга, далекий суровий Архангельськ, порохняво-дощовий Харків, шумлива союзна столиця—всі куточки республік представлені тут в особі робітників освіти.

Сюди—де сонце й море—зібрались на ремонт, відновлювати сили для подальшої роботи.

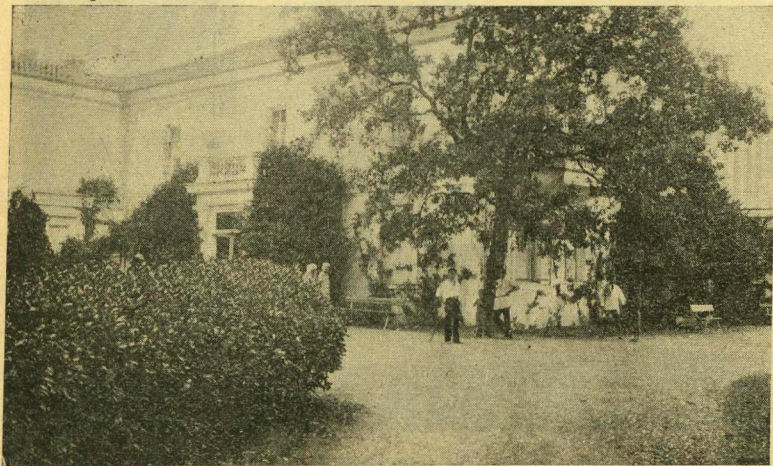
І тут, де сонця й моря „хоч одбавляй“—де купатися в теплих з лоскотом проміннях золотого диску—невтомна насолода, де поринати в пінаву з шелестом воду—немає втоми, нема меж бажанню, тут—море й сонце дозуються, як небезпечні сильні отрути.

Кримське сонце особливе, морська вода теж.

Вони можуть бути друзями людини, можуть-же стади й лютими ворогами.

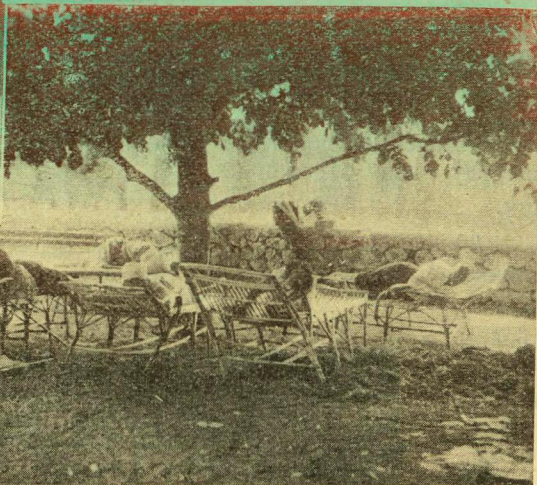
Ними користуватись треба обережно, в міру, потроху, а не то: обпалить до болю, до ран. А не то солоня вода раз'ятрить зовсім непомітні роздряпані місця на тілі, розів'є недокровність, викличе кволість...

І через те „одмірюється“ сонце, „одважується“ море, а хто спочиває, ті просто зважуються.

Будинок відпочинку ВУКСУ в Буюрнусі.

гуляють, не просто ходять, а серйозно, заохоту, з охотою і навіть захопленням, приймають:

„Мертвий час“ в Буюрнусі.

бережуть у своїх „колодязях“ сніги, що вічно плекають чудову гірську—едельвейс, вічно обмивану дощем.

В нього вже три фунти. Море і сонце роблять своє.

Ну, товаришу й добре-ж ви поправились! За десять днів! Це коли й далі так піде, то мабуть окремим автомобілем до Симферополя доставляти вас доведеться...

— А ви що-ж думали? Все-ж життя у футлярі. В 15 одягів загорнешся, на цілий аршин укриєшся ганчір'ям, сховаєшся від повітря—живеш, як кріт...

... А тут якось то відразу став під сонце, покупався в морі, лежачи у тіні, на свіжому повітрі,—звичайно, поправився...

... Уперше за все життя спочиваю. Мені 34 роки. З молодих літ працюю. І за весь час про себе ні хвилини... І раптом—цілий місяць тільки й турбот, що про себе: їм, купаюся, спочиваю, гуляю... Та тут здохла собака й та на живого лева перевернеться...

Шумливою юрбою збігають з крутих кам'яних східців „буюрнусівці“ на сошу, до моря, на пляж. Там без витівок, голі лягають на березі, вспаному галькою, гріючись на сонці; потім—у парк, розсядуться по лавах і дивляться—не надивляться на море.

А увечері, коли скличе усіх мешканців апетитний дзвоник на вечерю, енергійно борються с їжою „буюрнусівці“.

Чотири рази скликає їх дзвоник в обійми величезного платану—чинари. 80 душ вільно розсажуються за столи, уставлені під мережчатим гіллям однієї чинари.

Й ось трохи статистики. Їх біля 80 душ тут у Буюрнусі. Прибувають вони партіями, хто на місяць, хто на півтори. Зважують їх, звичайно, по прибутті, зважують і коли закінчується час відпочинку.

І майже завжди виходить приблизно так: скажемо, перша партія, коли на вагу її рахувати, пудів триста важила, а од'їзджаючи—320 виходить, не менш.

Отак, пудиків по 20—„живої ваги“—і вивозить із Криму кожна група...

— Сонячні, повітрові, морські ванни.

Тут так. Тут усе цілюще. Здається, навіть порох.

Добре тут жили колись. Не погано живуть і тепер.

На „лежанках“, плетеніх ліжках, найчастіш „у холодних чинари“, перебувають „мертвий час“.

Це час цілковитого спокою. Тихо. Ні голосних окриків, ні сміху, ні пісень. Рівна, спокійна роємова.

Учитель із Сибірщини з першої вільної Союзної річки від піскового берега, від річки пароплавів і барж, від бурлячої пісні і лайки прийшов до пінявих ажурних берегів моря, скрізь кедрові голки, що золотяться на сонці, лежачи на „лежанці“, дивиться—вдивляється в далекі тумани, які осідали „Яйлу“—гори, що вічно

Г у р з у ф.

проглянути хоч будь-який, навіть найгірший порадник для подорожі в Криму, — багато цікавого про Гурзуф можна прочитати.

Парк з не менш відомими фонтанами „Ніч“, „Перше кохання“,

причний будинок Раєвського, де жив Пушкін, там-же платан Пушкіна, Пушкіна, і навіть на морі — грот Пушкіна.

Найчужинське, найвидатніше — це Генуезька скеля.

Прекрасні оранжереї з тропічними пальмами, з чудовими червоними олеандрами...

Рідкосна канарейкова альтанка —

у паркові, мечеть, „священне“ терпентинове дерево на дорозі до Долини“...

Якось: йшли роки революції, руйнувався старий, цвілю укріплення, встановлювались у боротьбі й руїні нові основи життя... Багато, багато зметено революційним вихором... А вціліли й стоять, як наче не було, церква, що її збудував бувший власник Гурзуфського стоїть мечеть, та „священне“ терпентинове дерево — „Сахич-Агач“.

Його обнесений будинком і над покрівлю пишно розстелились

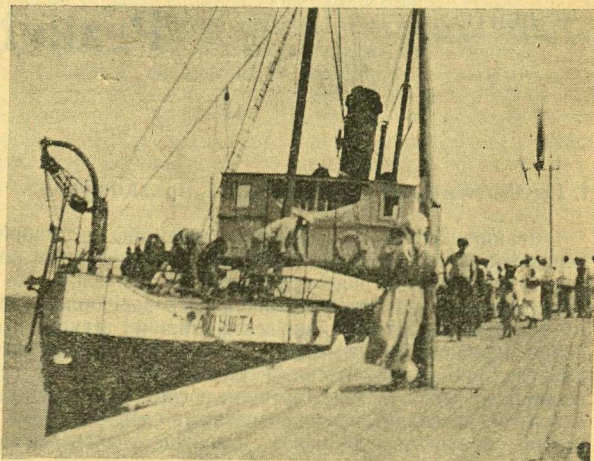
лижачись низько сходять. Тут дві долини. Де-хто ще цілюще дерево. Доля рясніють ганці-стрічками. Це приходять сцілю-недуги, уквітчу-те дерево...

Тоді час зростає фонтанами. Вони колись весело німфа в холодних струмках. Це те, — „Німфа“ — порожній ні краплини у

стоїть фонтан „Перше кохання“. Стоять іще молоді пастухи і пастушки, як німфа. Стоїть фонтан. Замість смолини ліхтаря, намагається гарний

І тільки Генуезька фортеця та Ведмідь Гора — Аю-Даг і Близнята „А-Долари“ стоять непорушно, як і раніш, прикрашаючи затишний берег. Глибоко в морі виходить Аю-Даг із моря його видно дуже далеко.

З одного боку, він дуже нагадує величезного ведмідя, що повалився в море і жадібно п'є солону воду, з другого, це швидче велетенський шур, що непорушно стоїть, і А-Долари, дві скелі, що виступають з моря недалеко від берега. Тут улюблене місце їздити на човнах.

Катер „Алушта“ на гурзуфській пристані.

Сміливі генуезці колись володіли Гурзуфом і вперто його обороняли. Пам'ять про них лишилася у напів-зруйнованій фортеці-скелі. Високо стоїть скеля, відкриваючи перед собою неосяжні простори моря.

І крізь гранітний шар скелі пробито тунель, вона виходить великим вікном у море, підносячись над ним сажнів на 10.

Для якої мети просвердлювали величезну скелю — невідомо. Природні умови й без того давали прекрасні притулки від ворога.

Грізна твердиня генуезців так і лишилася твердиною, хоч стіни її вже обвалилися. Але неприступною вона перестала бути.

Щодня екскурсії сходять по крутих стежках до самого вершка скелі і, лишивши на камінні своє ймення, спускаються вниз до будиночка Чехова.

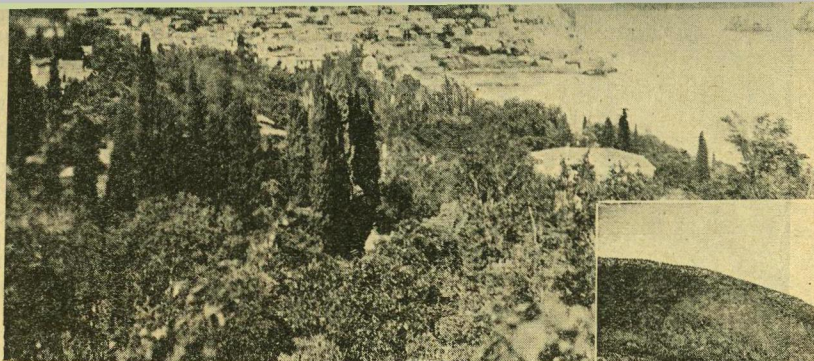
Узбережжя Гурзуфа та Аю-Дага — „Ведмідь Гора“.

...далася німфа в холод-
...сріблястих струмках.
...ер не те, — „Німфа“
...екла куди-сь... Порожній
...естал, ні краплини у
...озборі.

Сиротою стоїть фон-
... „Перше кохання“.
...авда, стоять ще моло-
...кі пастушок і пастуш-
...але здається теж неза-
...ом утечуть, як німфа.
...Похмуро стоїть фон-
... „Ніч“, Замість смо-
...копу тьмянний лихта-
...ко ледве блимає, нама-
...чись освітити гарний
...данчик.

А канарейкову альтанку спіткала доля, щось походить на легенду.
— Прийшла воля. Добре. Прийшли тоді хлопці до альтанки, зняли грати
випустили канарейок.
— Раз воля, значить усім.

Узбережжя Гурзуфа та Аю-Дага—„Ведмідь Гора“.

— Не вміли літати
канарейки, розучились.
Так тут-же у паркові і
загинули...

І коли доля канарейок
така легендарна, то про-
сто таки трагічна доля
пальм і олеандр

Їх замкнули сірі зог-
ніли мури „оранжерей“.
Колись їх на літо виносили
в парк, а тепер гинуть
ці прекрасні рослини,
забиті гнилими дошками і
занедбані безтурботними
людьми.

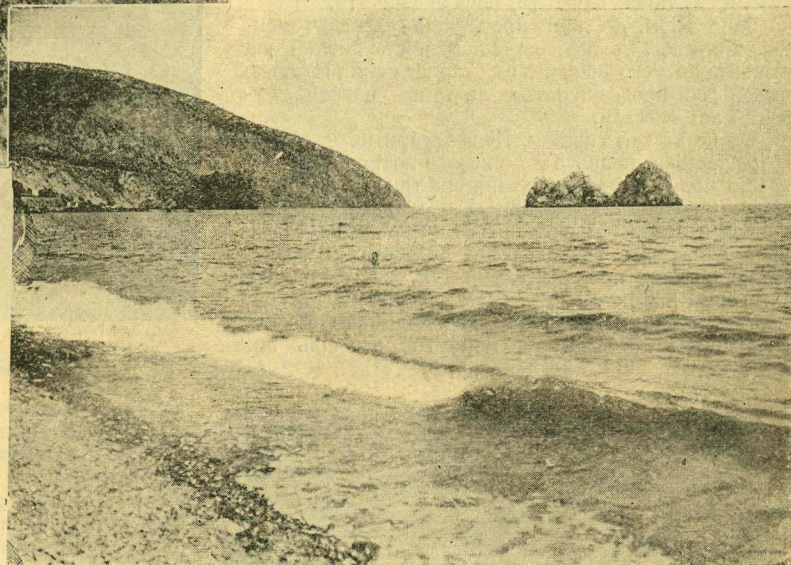
Жарка темпераментна
пальма, не витримавши
в'язниці, тягнеться, рветь-
ся до сонця, і поранивши,
поламавши своє широке
листя, пролізає крізь
скляну покрівлю оран-
жерей...

І тільки погордлива
олеандра, спокійно сте-
лячи по верхах свого
гілля білі й рожеві квітки,
спокійно дихає, задоволь-
няючись сонячним промін-
ням, що проходить крізь
розбите скло оранжерей-
ної покрівлі.

Будинок Чехова знятий з генуезської скелі.

Грізна твердиня генуезців так і лишилася
твердиною, хоч стіни її вже обвалилися. Але
неприступною вона перестала бути.

Щодня екскурсії сходять по крутих стеж-
ках до самого вершка скелі і, лишивши на
камінні своє ймення, спускаються вниз до
будиночка Чехова.

Ранковий прибій. В даліні скелі—„Одолари“.

До скелі, що виступає в море, якимось особливо до ладу приліпився
маленький будиночок, він своїми вікнами й верандою дивиться в синьо-
зелені води. Причахлі кипариси стережуть спокій будиночка, що його зрідка
порушують шумливі екскурсії.

Тут, спочиваючи, споглядав Чехов море. І цей куточок обвіяний тихим
сумом, легенькою мрією про... Москву.

Чи не про ту Москву, Всесоюзну столицю, що тепер встановлює основи
вільного життя трудящих усього світу?..

А по пляжу, по всьому узбережжі—з Ялти в Гурзуф, з Гурзуф в Алушту,
по всіх кутках невеличкого Крима блукають охоронці пісень і казок татар-
ських, кочові співці—музиканти. Бубон, флейта і скрипка служать для аком-
поніменту сумних пісень татарських. В них побут, в них тяжка доля
дівоcha, в них горе наймита. І тільки зрідка вноситься клаптик нового побуту
Повіє тоді бадьорим, свіжим вітерцем і журливо-тягуча пісня з безконеч-
ними переливами голосівок міняється тоді на веселий мотив. Підскакує
весело бубон, сміється скрипка, заливається тоненька флейта.

І, неначе одгукуючись на радісні бадьорі згуки пісні, весело хлюпається
в морі дельфіни, колесом перекидаючись на блискучій морській поверхні.

І коли сонце піде за гори, укрившись туманом,—кінчається день на морі.

В. Ів.

А. ЛЕЙТЕС.

Реакційна література на Заході.

I. Під стягом Шпенглера.

(Німеччина, нарис 1-й).

I. Поток мемуарів. Кронпринц—„Правдошукач“. Перестановка ролів.

«Реакціонери—не красномовці, а люди діла»—такий погляд склався про них перед війною в німецьких соціал-демократичних та робітничих колах і самі реакціонери завжди підтверджували цю приказку. Не балаканиною, не літературщиною, не теревеннями цікавилась досі політична реакція і її феодальні та великокапіталістичні верхи. Ліричні зітхання, солодкі мрії і прекраснотушна балаканина—все це реакційні ділоки передавали політичним дилетантам і парламентським балакунам, що до певного моменту були опозицією, чекаючи міністерських посад. Досвідчений реакціонер, прямий, одвертий, як салдат, завжди зневажав словоблудство. «Багнета й нагая не можна сполучати з лірикою»—казав ще колись Сесиль Родс.

Але, як відомо, історія—досить вередливий режисер і інколи дуже несподівано переставляв ролі. Багнет німецького юнкера зламався біля мурів Вердена, нагай пруського поміщика відкинута при першому гуркоті Кильського повстання. Слідом за 4-х річною кривавою сутичкою відбувається досить солідна політична перестановка. Як колись пророкував Енгельс, дюжинами злітають корони. Вільгельмові доводиться надовго обмежити свою старість маленькими сімейними radoщами голандського замку Дорна. Кронпринц опинився на порожньому туманному острові Вірінген, де майже 5 років заповнює своє дозвілля фізичним спортом і ніжним листуванням з друзями. А ці самі сановні друзі його, від Людендорфа і фон-Тирпиця до Рупрехта Баварського, розлізлися з надією на кращі дні по провінціальних закутках, і—поки їм не спиться—почали писати мемуари, присвятили себе літературній праці.

Величезним безупинним потоком мемуарів залито книжковий ринок сучасної Німеччини. Людендорф і Гінденбург, Ерцбергер і Герферик, кронпринц та його батько, фон-Тирпиць та Макензен і чимало інших владарів вчорашньої юнкерської Німеччини йдуть на літературний шлях. Реакціонери опинилися на новому амплуа—амплуа літераторів. Де їхня злочасна лаконичність. Де їхня салдатська суворість? Вона, начеб-то, почала зникати.

Часи не ті. До ліричних зітхань, до сантиментальних спогадів потягло солом'яних удовиць від реакції. До того кожен з цих скривджених історією людей досі продовжує том за томом нагромаджувати свої спогади.

Це не тільки спогади. Ці мемуари не є тільки суха хроніка подій. Тут є всього потроху. І передовсім політичні метикування на тему про «Sculd frage» (про винних за війну), і кілька художніх сценок з особистої сімейної ідилії високопоставленого юнкера, і глибокодумні філософські мірку-

скільки проповіді. Реакціонери лишаються «людьми діла» навіть і тоді, коли вони примушені правити теревені. Фашизмові в Німеччині не пощастило прийти до влади лобовою атакою і от він іде тихою сапою під першою димовою завісою цих прекраснотушних самовиправдуючих мемуарів.

З усіх цих мемуарів найцікавіші і найзначніші мемуари кронпринца. Останній уміє багато писати. Кілька місяців тому, американські видавці купили в нього за величезну суму його листування з друзями. А тепер у Німеччині вийшла його нова книжка, що справила велику сенсацію. Цій книжці кронпринц дав заголовок простого, але гордовитого: «Я шукаю правди». Кронпринц давно намагається «реабілітувати» себе. В своїх колишніх спогадах він увесь час виставляв себе, як ворога війни, і підкреслював своє корінне різнодумство з батьком. У своїй новій книзі він насамперед починає висловлювати свою самовідданість трудящому народові. Окремі розділи цієї книги він присвячує ідеалізації «трудових процесів». Рівнобіжно він оспівує сім'ю, як «основу» моральності. На усім цим підноситься його правдиво-кантовський ідеалізм—героїчні шукання правди-справедливості.

Але, можливо, заголовок його книжки не зовсім точний? Можливо, все-ж треба було дати заголовок такий: «Я шукаю корону?»—питає здивовано німецький читач.

І ось тут, як це не здається несподіваним, дуже повчає порівняти «правдошукацьку» книжку кронпринца з філософськими твердженнями славного Освальда Шпенглера.

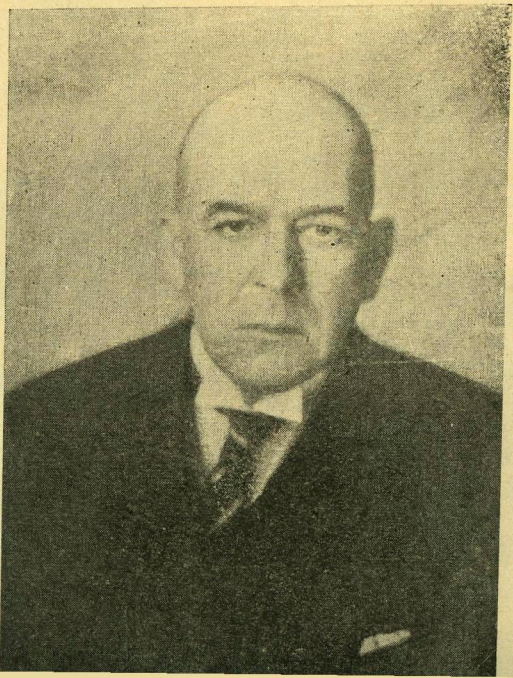
Бо Шпенглер не шукає правди. Навпаки. Суворий автор „Заката Європи“ одверто проголошує: правди нема, є тільки факти. І коли Людендорф та Тирпиц у своїх спогадах та міркуваннях соромливо прикриваються цитатами з Гете та Канта, то Шпенглер цинічно кричить: „ми, німці, не повинні вертатися до Канта, нам треба йти до нового цезаря!“.

Шпенглер одверто пробалакується про те, що заповнує фашиська програма Гінденбурга.

Так відбувається своєрідний поділ праці, дивна перестановка ролів. Коли присяжні генерали в Німеччині правлять теревені і філософствують, то найпопулярніші філософи німецькі проповідують то далеко не філософські речі. В цім полягає для нас інтерес філософії Шпенглера, що своїм поваленням істини-правди хоче очистити місце „правдошукачів“ кронпринцеві.

2. Хто такий Шпенглер. Значіння його у філософії.

У нас—і на Україні і в Росії—зовсім не знають і досі біографічних даних про Шпенглера. Почнемо з них.

Величезним безупинним потоком мемуарів залито книжковий ринок сучасної Німеччини. Людendorф і Гінденбург, Ерцбергер і Герферик, кронпринц та його батько, фон-Тирпиц та Макензен і чимало інших владарів вчорашньої юнкерської Німеччини йдуть на літературний шлях. Реакціонери опинилися на новому амплуа—амплуа літераторів. Де їхня злощасна лаконичність. Де їхня салдатська суворість? Вона, начеб-то, почала зникати.

Часи не ті. До ліричних зітхань, до сантиментальних спогадів потягло солом'яних удовиць від реакції. До того кожен з цих скривджених історією людей досі продовжує том за томом нагромаджувати свої спогади.

Це не тільки спогади. Ці мемуари не є тільки суха хроніка подій. Тут є всього потроху. І передовсім політичні метикування на тему про «Sculd frage» (про винних за війну), і кілька художніх сценок з особистої сімейної ідилії високопоставленого юнкера, і глибокодумні філософські міркування на тему про німецький дух, з відповідними цитатами з Фіхте і Гете, і сум за минулим, і докори сьогодняшньому дневі, і трощечки надії на майбутнє. Можливо, в цій надії на майбутнє вся сіль цих

Ганс Гейнц Еверс.

Освальд Шпенглер.

мемуарів. Але про це потім. Поки ж зазначимо, що ці мемуари, особливо після поразки „Каппівського путча“,—дбайливо зафарблені якимсь неясним флером прекраснодушности та ідеалізму, хоч—треба визнати—написані вони важким юнкерським стилем.

Коли проглянеш цю літературну творчість покривджених юнкерів—тільки дивуєшся. Невже цей стиль, невже ці солов'ячі цитати з Шиллера і Гете, ці зітхання про гуманність належать тим, хто входив до складу режисерів найогиднішої і найцинічнішої війни? Як могло трапитися, що салдафонові Людendorфу став потрібний Шиллерівський одяг. Правда, навіть у найліричніші хвилини ці мемуари носять характер не стільки сповіди,

ливи прикриваючи цитатами з Гете та Канта, то вертатися до Канта, нам треба йти до нового цезаря!».

Шпенглер одверто пробакується про те, що замовчує фашиська програма Гінденбурга.

Так відбувається своєрідний поділ праці, динамічна перестановка ролів. Коли присяжні генерали в Німеччині правлять теревені і філософствують, то найпопулярніші філософи німецькі проповідують далеко не філософські речі. В цім полягає для нас інтерес філософії Шпенглера, що своїм поваленням істини-правди хоче очистити місце „правдошукачів“ кронпринців.

2. Хто такий Шпенглер. Значіння його у філософії.

У нас—і на Україні і в Росії—зовсім не знають і досі біографічних даних про Шпенглера. Почнемо з них.

Освальдові Шпенглеру тепер 45 років. Його батько—багатий почтовий урядовець, мати його—високого аристократичного роду. Майбутній автор «Закату Європи» скінчив класичну гімназію і фізико-математичний факультет Берлінського університету. Незабаром після закінчення факультету він улаштувався викладати історію та математику в Гамбурзі. Як кажуть учні, це був дуже красномовний лектор і разом з тим педантичний педагог. Як педагог, він ще тоді виявляв шаленну ненависть до дарвінізму, що опісля так яскраво відбилася в його філософії. Між иншим, Шпенглер нишком віддавався літературній діяльності—писав вірші, поеми, драматичні, етюди, хоч досить невдало. 1911 року під впливом Агадирського інциденту, що віщав світову війну, гімназичний педагог відчув своє велике і справжнє належне „історичне місце“. Він кинув педагогічну й літературну діяльність, переселився до Мюнхена, щоби, по-за всякими безпосередньо практичними цілями, готуватися по філософії. З цього року Шпенглер починає писати свою роботу по „Морфології світових культур“, яку він потім зловісно назвав: „Закатом Європи“. 7 років, безупинно, писав Шпенглер свою книжку, яка, вийшовши під кінець війни, здобула таку нечувану популярність.

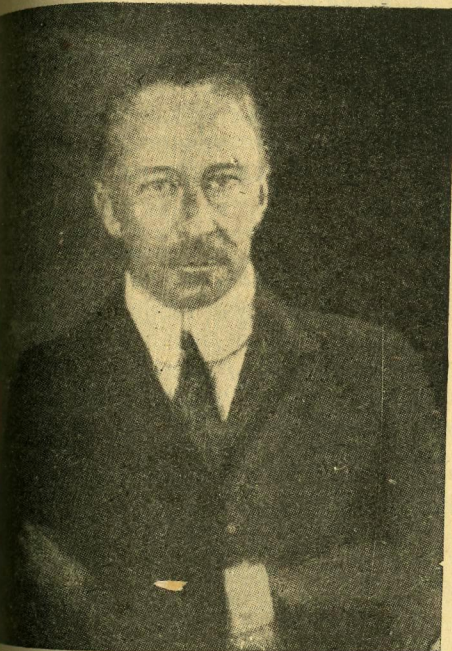
Протягом 2—3 років ця важка книга, написана блискучим металевим стилем, обтяжена значним багажем відомостей із усіх галузів науки, розійшлася в числі 40 тиражів. Книжку розхвачували. Жадна найсенсаційніша белетристична нова книжка не розходила до такої міри швидко, як розійшлася ця „Морфологія світових культур“, що стала найпопулярнішим і найбільш читаним філософським, твором після воєнної Європи.

У чім секрет Шпенглерівського успіху? У нас, в Радянській країні, одрізаної блокадою від заходу, про Шпенглера по-первах думали по заголовкові його книжки. Багатьом довгий час здавалося, що уся тайна успіху полягає в цім заголовкові, в цьому страшному пророкуванні, що його він своєчасно подав західній буржуазії, яка відчувала себе на краю прірви.

Так думати про Шпенглерову книжку,—що дуже поширено в нас,—цілковита помилка. Ця книжка не була філософією банкрота. Цією книжкою Шпенглер і не думав проспівати відходну своєму класові. Навпаки. Маючи такий панічний заголовок, „Закат Європи“ зовсім не був панікерською книжкою. Його написано твердим, впевненим, призивним стилем. Сам Шпенглер погордливо і самовпевнено розглядав свою книгу, як великий культурний подвиг німецького народу.

Коли він згодом дізнався, що частина німецької молоді розглядає його працю, „Закат Європи“, як песимистичний твір, він написав гнівну статтю, в якій бичує безгрунтовну літературну інтелігенцію, „що витягує

Принц Вільгельм—автор сенсаційної „Я шукаю істину“,—що недавно тільки вийшла.

для себе отруту з усякої книги“. Ця книжка закликає до діяльності і до героїчних вчинків—заявляє він у другій своїй недавній статті.

До якої діяльності закликає Шпенглер? Про це ми можемо докладно дізнатися з його брошури „Прусизм і соціалізм“. „Геть інтернаціонал гасел—соціалізму!“—виголошує він—„і хай живе справжній інтернаціоналізм—імперіалізму“. І знов нагадує „німцям“, щоб не до Канта і не до Гете, а до Цезаря й Сесіля Родса повинні йти німці. Імперіалізм на ґрунті цезарату ось ті гасла, боронити які Шпенглер вважає за свою історичну місію.

Він наче певний, що вона здійсниться. Виголошуючи—„Закат Європи“, Шпенглеріанство зовсім не думає йти з європейської арени. Навіть більше того, цим панічним гаслом шпенглеріанство гадає скористу-

вати для того, щоби важку лапу покласти на думання західно-європейської і великої буржуазії.

Яким характерні особливості шпенглеріанства? Де його класове коріння? Шпенглера, звичайно, говорить феодал. Але це феодал нової останньої форми. Колишні класові траншеї між буржуазією та феодалом. Тепер ці траншеї перемістилися. Тепер феодал іде на компроміс, в тісний союз з фабрикантом та підприємцем. Ідеал Шпенглера:—Морган, Лушер, Стінес і Форд. Шпенглеріанство у другому „Закату Європи“ глузує з архаїчного одягу ніщеніянської надлюдини. „Заратустри“ уявляв собі надлюдина тільки „з шаблею та отрутою“, тільки як Цезаря Борджія або Олександра Македонського. Для Шпенглера-ж, надлюдина—це голова акційного товариства, що виявляє до влади в дні біржового ажіотажу і що стоїть по той бік добра у справі військового постачання.

Особливість Шпенглера в тім, що він відкидає лицемірство. Минула війна була апогеем лицемірства. Поряд потоків крові чути було промови про культуру і прогрес. Крупна підсилювали Кантом, Гінксом—Фридрихом Ніцше. Шпенглер одверто проголошує кінець культурної цивілізації. Після Шпенглера у вищих німецьких колах стає некультурності говорити про культуру і прогрес. Автор „Закату Європи“ дав своє філософське благословення усім майбутнім імперіалістич-

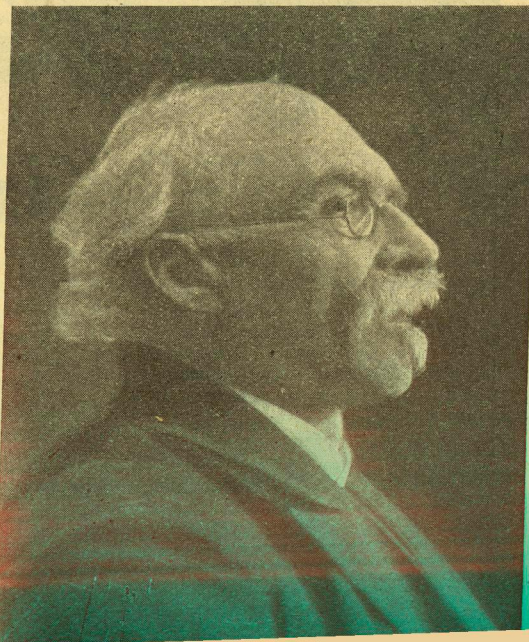
проти теорії на оборону практики, його повстання проти істини, проти інтелектуалізму взагалі. Цим Шпенглер виявляє загальний настрій буржуазії всіх країн. Тут він сходиться і з французьким філософом Бергсоном, і з сучасним прагматизмом, та с теорією фікцій, що її висунув найглибший буржуазний філософ сучасних днів, старий Фахінгер. Цей останній—далеко тонший і глибший від Шпенглера. Він недавно проголосив гасло: „Геть гегелівську теорію розвитку—назад до Шопенгауера!“ Це гасло дуже знаменне. Сучасна буржуазія боїться історії і взагалі історичного розвитку. Навіть слівце „прогрес“, яким так недавно пишалися її найкращі мислителі—позитивисти, стало ненависним їй. Клас буржуазії відчуває, що для неї йти вперед у сучасних умовах—значить йти в домовину. І от, заховаючи нечуваний розвиток техніки, буржуазія рішила йти назад у галузі наукової теорії.

Якщо раніш у дні свого сходу вона виголошувала гегелівське: „дійсність—розумна“, то тепер вона силкується усе розумне оповісти недійсним. „Масам треба стати дурнішими“—цинічно заявляє головний герой нової повісти Ганса Еверса, кращого письменника реакційної Німеччини. „Добре-б відродити середньовічні часи“—каже відомий англійський письменник Честертон у своєму новому памфлеті проти англійських соціалістів.

І це не тільки слова. Не тільки парадоксальні фрази. Хіба не символічний Дейтонський суд, що „відкидає“ Дарвіна, і вся вакханалія чорної сотні, що розігралась в Америці навколо цього суду? Хіба несимволічно те, що відомий англійський фізик—Олівер Лодж, випускаючи грубу книжку „Раймонд“, оповідає в ній про свої стосунки з потойбічним світом? І хіба не знаменно те, що французький філософ Бергсон та бельгійський письменник Метерлінк прихильно зустрічають цю „наукову“ чортовню? Хвиля чорносотенства насувається на Європу. І це робиться цілком організовано.

Реакційна Європа готується до бою. Реакція мобілізує свої сили. Не тільки в частині військового відомства. Ми досить наслухалися про „іпріти“, „луїсіти“ й інші сувеніри, що їх—в секреті—готують промислові магнати на завтрашній день людства. Але чи знаємо ми про те, що робиться в ідеологічних лабораторіях сьогодняшньої буржуазії? Що криється за димовою завісою Освальда Шпенглера? Яка „позитивна програма“ сьогодняшньої реакції?

Про це ми скажемо в

Шпенглера, звичайно, говорить феодал. Але це феодал нової остан-
ньої форми. Колись класові траншеї проходили між буржуазією та фео-
далом. Тепер ці траншеї перемістилися. Тепер феодал іде на компроміс,
в тисний союз з фабрикантом та підприємцем. Ідеал Шпенглера:—
Морган, Лушер, Стинес і Форд. Шпенглеріанство у другому
„Закату Європи“ глузує з архаїчного одягу ніщеніяньської надлюдини.
„Заратустри“ уявляв собі надлюдину тільки „з шаблею та отрутою
у кишені“, тільки як Цезаря Борджія або Олександра Македонського. Для
Шпенглера-ж, надлюдина—це голова акційного товариства, що виявляє
„силу до влади“ в дні біржового ажіотажу і що стоїть по той бік добра
у справі військового постачання.
Друга особливість Шпенглера в тім, що він відкидає лицемірство. Минула
воєнна війна була апогеем лицемірства. Поряд потоків крові чути було
і промови про культуру і прогрес. Круппа підсилювали Кантом, Гін-
сбурга—Фридрихом Ніцше. Шпенглер одверто проголошує кінець куль-
тури і розцвіт цивілізації. Після Шпенглера у вищих німецьких колах стає
некультуранство говорити про культуру і прогрес. Автор „Закату
Європи“ дав своє філософське благословення усім майбутнім імперіалістич-
ним війнам і в цьому друге політичне значіння його проповіді.
Але найбільш значуча—третя особливість Шпенглера—його боротьба

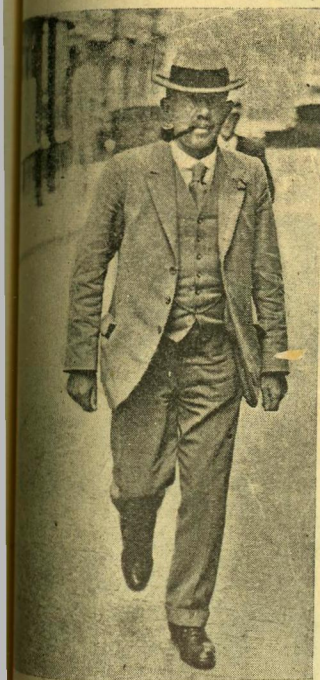
тільки в частині військо-
вого відомства. Ми досить
наслухалися про „іпріти“,
„луїсіти“ й інші сувеніри,
що їх—в секреті—готу-
ють промислові магнати
на завтрашній день люд-
ства. Але чи знаємо ми
про те, що робиться в
ідеологічних лабора-
торіях сьогодняшньої
буржуазії? Що криється
за димовою завісою
Освальда Шпенглера? Яка
„позитивна програма“
сьогодняшньої реакції?

Про це ми скажемо в
подальшому нарисові, де
ми перейдемо до худож-
ньої літератури.

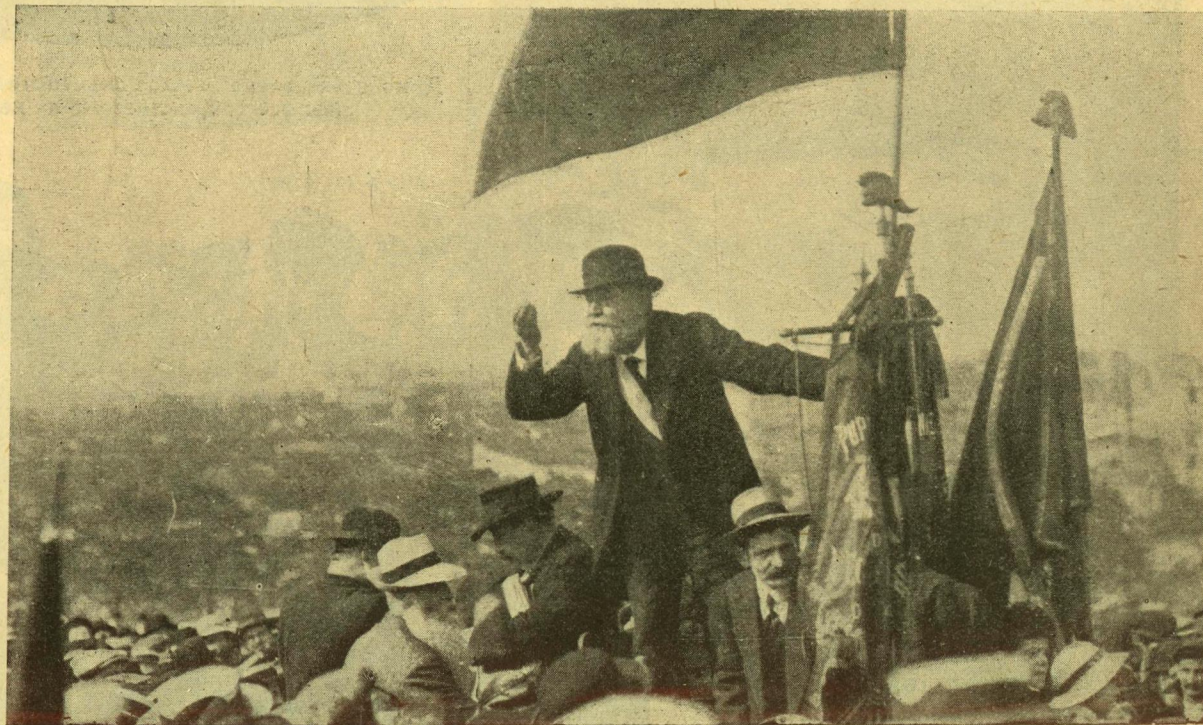

Райхінгер.

До XI річниці імперіалістичної війни.

МАС—секретар спілки
військ. залізнич. запеклий
вог єдиного пролет. фронту.

Жан Жорес промовляє проти війни.

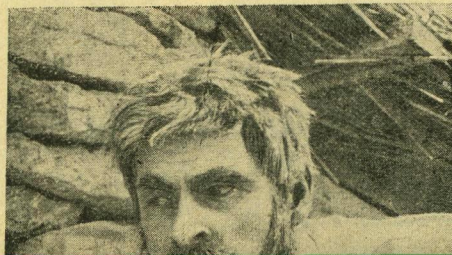

„СІЛЬКОР МАЛИНОВСЬКИЙ“.

Григорій Малиновський пише свого останнього передсмертного листа „Червоний Урядник“.

Нижче—головний герой Димовщини —Попандопуло—чатує на селян...

Сценарій писав Д. Бузько на підставі документальних матеріалів. Щоб надати ще більшої історичної точності, кіно-фабрика перед постановкою вирядила в с. Димовку експедицію...

Чимало праці довелось докласти в справі добору акторів, що всі є портретами справжніх учасників процесу. Одеський губсуд брав діяльну участь у постановці, допомагаючи матеріалами й керівництвом тих своїх членів, що були в складі суду над Димовщиною.

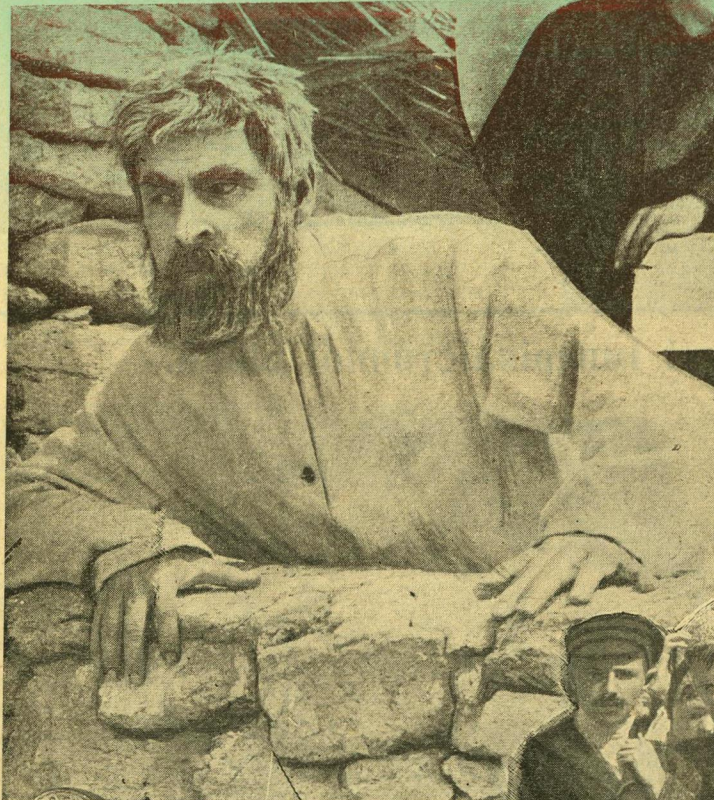
Картину ставив режисер Н. Сазонов, знімав оператор Дробин.

Картину в постановці пристосовано для села.

останнього передсмертного допису
„Червоний Урядник“.

Нижче—головний герой Димовщини
—Попандопуло—чатує на селян...

Праворуч—На сході голосують виключення Малиновського з комнезаму.—Хто проти?—Тільки Добровський підніс руку.

ЦЕ НАЗВА картини ВУФКУ, що її ось тепер закінчено на кінофабриці в Одесі. Ідея дати на фільмі сількорівське життя, боротьбу й героїзм вже давно виникла в редактораті ВУФКУ. А для того, щоб картина найбільше відповідала дійсності, було обрано сюжетом відому димовську справу.

Димовська „влада“ слухає знамените спростовання дописів Малиновського.
„Ми все собравшиєся при пенії третього интернационала“.

ФІЗКУЛЬТУРА

ТА СПОРТ

Легка атлетика.

З усякого роду літнього спорту легка атлетика, після плавби вважається за найкориснішу вправу, спортивно захоплююча вона в той-же час найкращим засобом фізичного розвитку.

Рівноманітність рухів, що сюди входять та рухів при тому природних допомагають гармонічному і всебічному розвитку всього організму. До легкої атлетики належать біг, скоки та кидання. У бігові на короткі

дистанції (100, 200, 400 метрів) розвивається здатність в найменший час дати максимум швидкості.

Тут втрачає секунди, несе за собою поразку і тому на старті (відкіль починають біг) бігун особливо повинен бути уважним до команди стартера. Трохи програв, твої супротивники

Старт бігу.

далеко попереду і тобі їх не настигати. Швидкість нервової передачі, швидкість, вміння зразу-ж прикласти своїх сил—ось що розвивається на короткій дистанції.

На середній дистанції (800, 1000, 1500 метрів) розвиваються, уже крім швидкості і витривалості. Тут напруження довше і більш плановий виступає вміння розподілити свої сили, щоб їх встачило.

На довгій дистанції виробляють виключно витривалість.

На довгій дистанції не

Пливання поділяються на пливання у довжину та височину. Як перший так і другі можуть робитись з розгону і без розгону. Крім того у височину стрибають ще за допомогою жердини.

Найефектнішими з стрибання у височину з розгону та з жердиною.

Техніка виконання грає тут виключне значіння.

Наслідки показувані найкращими в світі стрибунками просто такі феноменальні. Хіба не дивний скок у височину з розгону Осборна (Америка) 2 метри 0,3 сент., з жердиною Гофф (Норвегія) 4 метра 21 сент. чи уздовж 7 метр. 86½ сент. Хуббарт (Америка). У скокові розвиваються майже гармонічно всі м'язи тіла, але трохи більше ноги.

Кидання, куди належать штовхання ядра (7,28 кіло), кидання диска (2 кіло) списа й молота, розвивають руки і всі м'язи верхньої частини тулуба.

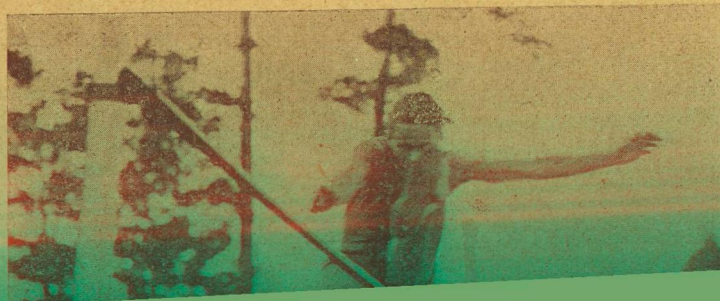
Як бачимо, займаючись всіма видами, що належать до легкої атлетики, можна всебічно розвинути весь організм людини. Враховуючи це, органи фізкультури СРСР широко пропагандують культивування легкої атлетики в повному обсязі. Змагання звичайно влаштовуються у „многоборнях“, де переможцем виходить той, хто досягне однаково гарних наслідків і у бігові і у скоках і у киданнях. З кордоном, у буржуазних спортивних колах навпаки заохочується однобокість, виокремлюються знаменитості—чемпіонати: лише у бігові на 100 метрів чи тільки у скокові уздовж, без розгону і т. инш.

Останніми роками легка атлетика має широке розповсюдження в СРСР. Навіть у закутках нашого необсяжного Союзу уже здані в архив насаджені „соколами“ з „призовлення“ царського уряду різні бруси, турніки, коні, на яких калічили інструктори нашу молодь.

Поширення легкої атлетики цілком зрозуміле.

Населення СРСР та особливо робітничу молодь цілком усвідомили собі величезну користь від цієї природної „гімнастики“. Займатись легкою атлетикою можуть і чоловіки й жінки і навіть підлітки 15–16 років. Крім того, придбання нескладних приладів для занять коштують зовсім недорого, що робить легку атлетику доступною кожному.

С. Павлов.

Старт бігу.

...далеко попереду і тобі їх не на-
доганати. Швидкість нервової передачі.
...швидкість, вміння зразу-ж прикласти
...своїх сил—ось що розвивається
...на короткі дистанції.

Середні дистанції (800, 1000, 1500 мет-
рів) вимагають, уже крім швидкості і
...виривалости. Тут напруження довше і
...перший план виступає вміння розпо-
...бити так свої сили, щоб їх встачило
...кінця.

Довгі дистанції виробляють виключно
...виривалість до витривалости.

У СРСР бігають на дистанції не
...більше як 5 тисяч метрів, чого цілком
...достатньо для виявлення витривалости люд-
...ського організму. А за кордоном що до
...нього зловживають, влаштовуючи уже не
...змагання, а „катування“ на 20 тисяч
...метрів, а то й на 40.200 метрів.

Остання дистанція, інакше звана
„марафонський біг“ дуже популярна се-
ред спортсменів буржуазного заходу.
Кожна розумна людина огудить такий
біг, коли учасники цілком знеможені,
після зовсім нелюдського напруження
падають непритомні.

До бігу на довгі дистанції належать
так звані „кросекроутри“—цеб-то біг у
природних умовах—не на майдані, а по
полях, лісових стежках, через струмки.

Цей біг в розумній впливу на організм є найкориснішим: різноманіт-
ність обстановки, що змінюється на кожному кроці, гарно впливає на
нервову систему, свіже повітря полів і лісів укріплює легені й серце.

Нарешті найліпший біг—з бар'єрами на 110 метрів. Завдання бігуна
якомога швидше пробігти цю дистанцію одночасно перестрибуючи через
розставлені на шляху 10 бар'єрів в 106 сант. височиною. Вся вмілість тут
полягає в тому, що бігуни повинні не стрибати, а наче переступати через
бар'єр, при чому голова бігуна в момент знаходження над бар'єром, не
повинна підніматись вище його зросту,

Існують ще різні колективні біги, що мають широке поширення у СРСР
зокрема на Україні, вони полягають ось у чому: кожен бігун біжить
належну йому дистанцію, передає особливу палицю (естафету) своєму
товаришеві по команді, той пробігаючи свою віддаль, передає третьому і
так далі.

В кінцевому підсумкові виграє команда, що найшвидше всіх пробігла
всі сумовані віддалення.

Звичайно, цілком зрозуміло, що при різному бігові, розвиваються голов-
ним чином, м'язи ніг, але у бігові беруть участь, особливо на короткі
дистанції, руки й живіт.

Укріплюються легені.

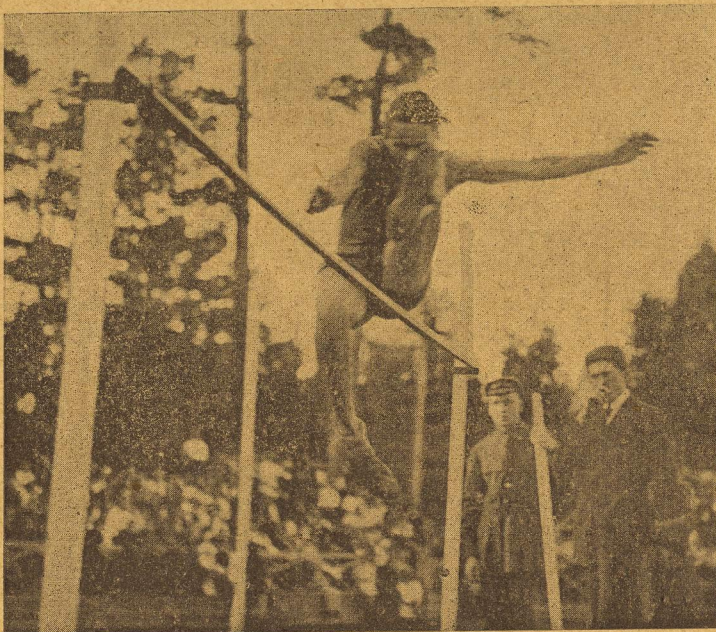
вив, твої су-
противники

Поширення легкої атлетики цілком зрозуміле.

Населення СРСР та особливо

робітничу молодь цілком усвідомили собі
величезну користь від цієї природної
„гімнастики“. Займатись легкою атле-
тикою можуть і чоловіки й жінки і на-
віть підлітки 15–16 років. Крім того,
придбання нескладних приладів для за-
нять коштують зовсім недорого, що
робить легку атлетику доступною кож-
ному.

С. Павлов.

Стрибання в гору з розбігу.

— Для фіз-
культурного
поєднання
міста з селом
два Харків-
ські гуртки
„Балабанов-
ці“ й Кому-
нальник“ їз-
дили недавно
в с. Васищево
й робили там
показові
спортові
вправи.

Фініш бігу.

**ЦЕНТРАЛЬНЫЙ БАНК
КОММУНАЛЬНОГО ХОЗЯЙСТВА и ЖИЛИЩНОГО СТРОИТЕЛЬСТВА
„ЦЕКОМБАНК“**

Основной капитал—Руб. 40.000.000.

ПРАВЛЕНИЕ: Москва, Ильинка, 8.

ТЕЛЕФОН Секретариата 3-77-67.

**Учредителями банка
являются:**

НКФ СССР, НКТруд СССР,
НКВД РСФСР, БССР, УССР,
ЗСФСР, УЗБЕКИСТАНА и
ТУРКМЕНИСТАНА, ВЦСПС,
ГОССТРАХ СССР, и МОСГОР-
БАНК.

**Банк имеет своей
целью**

содействие восстановлению и раз-
витию коммунального хозяйства и
жилищного строительства на всей

б) на срок до 25 лет: на
строительство жилых помещений
указанные ссуды выдаются Мест-
ным Советам, Рабочим Жилищ-
но-Строительным Кооперативным
Товариществам, Общеграждан-
ским Жилищно-Строительным
Кооперативным Товариществам,
застройщикам земельных участ-
ков, а также и частным лицам.

Равным образом Банк производит

**все краткосрочные
операции:**

НКФ СССР, НКТруд СССР, НКВД РСФСР, БССР, УССР, ЗСФСР, УЗБЕКИСТАНА и ТУРКМЕНИСТАНА, ВЦСПС, ГОССТРАХ СССР, и МОСГОР-БАНК.

Банк имеет своей целью

содействие восстановлению и развитию коммунального хозяйства и жилищного строительства на всей территории СССР.

Банк производит:

выдачу долгосрочных ссуд:

а) на срок до 10 лет: на капитальные затраты по устройству, оборудованию, расширению и восстановлению сооружений и предприятий коммунального хозяйства. Ссуды выдаются Местным Советам и Коммунальным Трестам и

Банк состоит в корреспондентских отношениях со всеми городскими и коммунальными банками, а также с Госбанком и другими центральными кредитными учреждениями Союза ССР.

ным Советам, Рабочим Жилищно-Строительным Кооперативным Товариществам, Общегражданским Жилищно-Строительным Кооперативным Товариществам, застройщикам земельных участков, а также и частным лицам.

Равным образом Банк производит

все краткосрочные операции:

учет векселей и иных долговых обязательств; выдачу ссуд на срок до 9 месяцев, а равно открытие кредитов в форме специальных текущих счетов (онколь) и контокоррентных счетов под залог товаров, товарных документов, ценных бумаг и проч.; переводные, комиссионные и инкассовые операции; прием и выдачу денежных вкладов без ограничения суммы: на текущий счет срочных и бессрочных.